

FAKTA OM HJÄRTAT

HJÄRTAT – KROPPENS MOTOR

FUNKTION

Hjärtat är en muskel som har till uppgift att pumpa syresatt blod till kroppens alla organ och vävnader. I vila pumpar hjärtat cirka fem liter blod i minuten. Vid 80 års ålder har hjärtat transporterat 210 miljoner liter blod, lågt räknat – utan paus. En imponerande prestation av en muskel som inte är större än en knuten hand.

HJÄRTSVIKT

Ett flertal olika sjukdomar kan drabba hjärtat och ge skador i hjärtmuskeln som gör att pumpfunktionen blir nedsatt och inte längre orkar förse kroppens organ och vävnader med tillräckligt mycket syresatt blod.

Symptom vid hjärtsvikt är trötthet och andfåddhet vid ansträngning, samt vätskeansamling i kroppen. Vid svårare hjärtsvikt andfåddhet även i vila. Långvarig hjärtsvikt har en negativ inverkan på övriga organ och kan i slutstadiet leda till njursvikt och leversvikt.

De flesta patienter som får hjärtsvikt kan behandlas med mediciner som stärker hjärtats pumpkraft. För patienter där hjärtsvikten är orsakad av sjukdomar i hjärtats klaffar eller vid kranskärslsjukdom kan en kirurgisk behandling vara ett annat alternativ.

TRANSPLANTATION

En hjärttransplantation är det sista behandlingsalternativet vid svår hjärtsvikt där ingen annan behandling är möjlig. Sjukdomar som kan leda till att man behöver en hjärttransplantation är

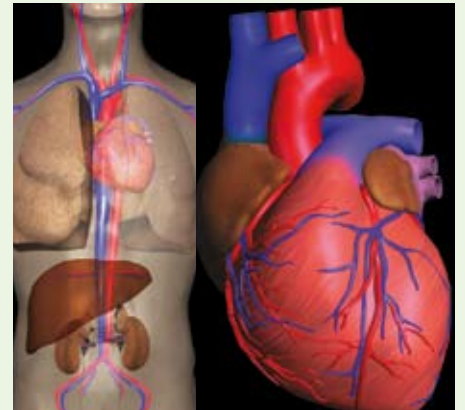
- *dilaterad kardiomyopati*, ett förstorat och muskelförsvagat hjärta beroende på
 - ärftliga orsaker
 - störningar i det egna immunförsvaret
 - skada efter en hjärtmuskelinflammation
- *ischemisk hjärtsjukdom*, hjärtat är skadat på grund av kranskärslsjukdom
- *medfödda hjärtfel och hjärtklaffsjukdomar*
- *rytmrubbningar*.

Hos unga patienter som hjärttransplanteras är dilaterad kardiomyopati och medfödda hjärtfel de vanligaste diagnoserna. Hos äldre är ischemisk hjärtsjukdom den vanligaste orsaken till hjärttransplantation.

Väntetiden för att få en hjärttransplantation varierar. Man kan få vänta upp till ett år eller i vissa fall ännu längre. Faktorer som påverkar väntetiden är, förutom organ-tillgången, blodgrupp, kroppsstorlek och sjukdomstillstånd.

Under väntetiden är risken för ytterligare försämring av hjärtfunktionen och patienter riskerar att avlida i väntan på en hjärttransplantation.

forts.

Annika hjärttransplanterades 1988 när hon var 19 år.

”Jag fick min hjärtmuskelsjukdom när jag bara var 16 år. Under två års tid fick jag äta mycket hjärtmediciner och man diskuterade också att jag skulle behöva byta hjärta. 1986 gjorde man knappt några hjärttransplantationer i Sverige. De flesta fick ju åka till England. Hösten -87 blev jag så dålig och fick ligga inne på sjukhuset. Jag fick tala med en läkare som förklarade att den första januari -88 skulle det bli tillåtet att använda svenska donatorer. Och läkarna förklarade att jag var så sjuk att jag inte skulle överleva utan en transplantation. De erbjöd mig att jag skulle få stå på väntelistan. Jag väntade inte så länge. I januari -88 fick jag mitt nya hjärta. Första halvåret var jättejobbigt. Men med tiden så blev det faktiskt bara bättre och bättre. Efter några år träffade jag min nuvarande sambo. Och 1996 fick vi vår dotter som nu är 14 år. Nu snart 22 år efter transplantationen kan jag säga att jag mår bra och lever ett normalt liv med familj och arbete.”

11 oktober, 2010

FAKTA OM HJÄRTAT FORTS.....

MEKANISKA HJÄLPMEDEL

Idag finns möjlighet att under en viss tid, till exempel i väntan på en hjärttransplantation, stödja det sviktande hjärtat med ett mekaniskt hjälphjärta. Med ett hjälphjärta kan patienten överleva tiden fram till transplantationen och dessutom förbättra kroppens övriga organ. Hos någon enstaka patient kan man se en dramatisk förbättring av hjärtfunktionen och hjälphjärtat kan då avlägsnas.

Utvecklingen av mekaniska hjärtan går fort och dessa kan i enstaka fall övervägas för permanent bruk.

OPERATION

En hjärttransplantation tar normalt cirka fyra till sex timmar.

Vid operationen öppnas bröstkorgen och det gamla hjärtat opereras ut. Donatorhjärtat sys in på samma plats som det ursprungliga hjärtat. Under operationen är patienten kopplad till en så kallad hjärt-lungmaskin som tar över hjärtats och lungornas funktioner och pumpar runt och syresätter blodet. Efter operationen vårdas man i det okomplicerade fallet ett par dagar på intensivvårdsavdelning och efter detta tre till fyra veckor på vårdavdelning. Efter utskrivning sköts patienterna polikliniskt.

RESULTAT

En hjärttransplantation är en bra behandling för patienter med svår hjärtsvikt och resultaten är mycket goda. Patienterna kan oftast återgå till ett normalt liv med bra livskvalitet. Inom ett år efter transplantationen är 75% av patienterna åter i arbete eller studier. När det gäller yngre patienter är den siffran cirka 90%.

HeartMate® II LVAS

Berlin Heart Excor®

CardioWest™ Total Artificial Heart

Du hittar aktuell statistik om transplanterade organ på www.donationsradet.se.